

LUNDS
UNIVERSITET

2006-06-21

Dnr IA 29/5039 2005

Rektor

Denna policy för utbildningen på forskarnivå ersätter Kvalitetsutvecklingsprogrammet för forskarutbildningen vid Lunds universitet beslutat 1998-12-18, dnr I G 11 11975/98. I denna policy för utbildningen på forskarnivå formuleras gemensamma visioner, värderingar, mål och strategier för forskarutbildningarna inom universitetets fakultetsområden. Ansvaret för forskarutbildningen ligger i första hand på fakulteterna. Dessa skall gemensamt eftersträva att förverkliga denna policy och att uppnå universitetets övergripande målsättningar som myndighet och lärosäte.

Policy för utbildningen på forskarnivå vid Lunds universitet

Lunds universitet innehar en ledande internationell, nationell och regional position. Utbildningen på forskarnivå är en viktig del i Lunds universitets uppdrag och ansvar. Utbildning på forskarnivå av hög kvalitet är en förutsättning för att skapa en stabil rekryteringsbas av lärare och forskare, och är därför av största betydelse för universitetets utveckling och framtida konkurrenskraft. Doktorandernas forskning är vidare en väsentlig del av forskningen vid Lunds universitet. Utbildningen på forskarnivå befrämjar också grundutbildningens kvalitet genom att möjliggöra en stark forskningsanknytning av denna. En utbildning på forskarnivå av hög kvalitet är därför väsentlig också för universitetets rekrytering av studenter till grundutbildningen.

Universitetet utbildar emellertid i stor omfattning forskningskompetent personal också för andra delar av såväl offentlig sektor liksom för privat sektor och är därigenom en viktig drivkraft i samhällsutvecklingen i ett vidare perspektiv.

Vision och målsättningar för utbildningen på forskarnivå

Utbildningen på forskarnivå vid Lunds universitet skall vara internationellt konkurrenskraftig, hålla högsta kvalitet och anknytas till breda forskningsmiljöer, gärna över fakultets- och institutionsgränser, i ett utvecklat nationellt och internationellt samarbete.

Utbildningen på forskarnivå skall bedrivas i en attraktiv, dynamisk, tillåtande miljö, präglad av högsta kvalitet, kritiskt tänkande, mångfald, jämställdhet, öppenhet och demokratiska värderingar. Studenterna skall attraheras av en stimulerande, krävande och meningsfull forskarutbildning i ett internationellt sammanhang.

Institutionerna skall aktivt arbeta för att skapa en harmonisk, kreativ och hälsosam arbetsmiljö. Med stöd av handledaren ansvarar doktoranden för att avhandlingsprojektet drivs framåt.

All utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet skall ha en tydlig koppling till såväl utbildningen på avancerad nivå som till den forskning som bedrivs vid universitetet.

Utbildningen på forskarnivå har flera olika avnämare. I planeringen av utbildningen skall områdena beakta uppdraget att utbilda och förbereda de studerande för att självständigt kunna bedriva forskning i en verksamhet som forskare/lärare inom akademien liksom för kvalificerade arbetsuppgifter inom andra samhällssektorer.

Tillträde/antagning till utbildning på forskarnivå

- För hög kvalitet i utbildning och forskning skall antagningprocessen till utbildningen på forskarnivå präglas av största möjliga tydlighet och öppenhet.
- Vid rekrytering till utbildningen på forskarnivå skall mångfald eftersträvas, liksom en jämn könsfördelning bland de studerande.
- Utbildningsplatser skall i möjligaste mån utlysas nationellt och internationellt.

Studiefinansiering

- Lunds universitet strävar efter att i valet mellan utbildningsbidrag och doktorandanställning i första hand inrätta doktorandanställningar som studiefinansiering för studerande på forskarutbildningen.
- Fakulteterna har en skyldighet att trygga försörjningen under hela den avsedda studietiden för doktorander med utbildningsbidrag/doktorandanställning. (Detta gäller dock inte vid beslut om indragning av resurser enligt 6:37 högskoleförordningen.)
- Antagning till utbildningen på forskarnivå med s.k. annan finansiering, vilket vanligen innebär att en annan arbetsgivare ansvarar för studiefinansieringen, skall i möjligaste mån ske i samband med utlysning av studieplats och antagning med studiestöd för att möjliggöra kvalitetsbedömning och jämförelse av meriter.
- Vid antagning till utbildningen på forskarnivå med s.k. annan finansiering ansvarar fakulteten för att en noggrann prövning av studiefinansieringen genomförs.
- Då försörjningen för en doktorand sker via annan arbetsgivare än Lunds universitet skall kontrakt med arbetsgivaren/finansiären finnas. Kontrakt avseende *hela* den planerade utbildningstiden skall eftersträvas. Skulle doktorandens försörjning i ett sådant fall falla bort under studietiden skall fakulteten göra alla motiverade ansträngningar för att finna alternativ försörjning för doktoranden. (Detta gäller dock inte vid beslut om indragning av resurser enligt 6:37 högskoleförordningen.)
- Vid universitetet skall råda restriktivitet för antagning med s.k. annan finansiering i form av understöd från annan person eller egen förmögenhet.
- Skulle, trots en omsorgsfull prövning av studiefinansieringen vid antagningen, finansieringen för en doktorand, som antagits med s.k. annan finansiering i annan form än anställning hos annan arbetsgivare än Lunds universitet, bortfalla, har fakulteten i sista hand en skyldighet att trygga försörjningen under hela den avsedda studietiden. (Detta gäller dock inte vid beslut om indragning av resurser enligt 6:37 högskoleförordningen.)

Handledare, handledning och individuell studieplan

- Handledning inom forskarutbildningen skall vara kvalificerad och ges på ett professionellt, initierat och reflekterande sätt.
- Vid sidan av huvudhandledaren skall för varje doktorand utses minst en biträdande handledare.
- Minst en av doktorandens handledare skall vara docentkompetent.
- Alla handledare inom Lunds universitet skall ha genomgått introducerande utbildning för forskarhandledare.
- Fakultetsområdena inom Lunds universitet skall tillhandahålla kontinuerlig kompetensutveckling för forskarhandledare.
- Vid tilldelning av handledare skall doktorandens önskemål i möjligaste utsträckning beaktas.
- Vid byte av handledare har prefekten, institutionen och vid behov fakulteten, skyldighet att möjliggöra ett snabbt och smidigt handledarbyte.
- På varje fakultet bör det etableras en miniminorm för handledningens omfattning under forskarutbildningen.
- Lunds universitet skall aktivt verka för att den individuella studieplanen fungerar som ett effektivt och dynamiskt instrument i utbildningen på forskarnivå.
- Vid utformningen av den individuella studieplanen skall eftersträvas att den sammanlagda studietiden för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå inte överstiger åtta år.

Utbildningens uppläggning och innehåll

- Det är angeläget att doktoranderna snarast efter antagningen ges relevant och nödvändig information om universitetet samt om formalia och regelverk kring utbildningen.
- En god introduktion till utbildningen på forskarnivå skall ge doktoranden en introduktion till forskarsamhället, en bred bild av institutionens och fakultetens forskningsverksamhet samt personalen som är verksam där.
- Forskarutbildningens omfattning skall anpassas så att den motsvarar fyra års nettostudietid.Handledningsresurser skall tidsmässigt och kvalitetsmässigt tillhandahållas så att doktoranden har möjlighet att slutföra utbildningen inom avsedd tid.
- Det vetenskapliga arbetet och det konstnärliga utvecklingsarbetet skall vara av hög kvalitet och relevans för forskarsamhället och yrkeslivet, och skall planeras så att det kan slutföras inom avsedd tid.
- Kurser i utbildningen på forskarnivå skall gynna doktoranden i dennes utveckling och bidra till att doktoranden vid examen har utvecklat sådan kunskap, förståelse, färdighet och förmåga, inklusive värderingsförmåga och förhållningssätt, som anges i examensordningen.
- Universitetets vetenskapliga bredd skall tillvaratas genom samverkan i fakultets- och ämnesövergripande verksamheter och på så sätt förstärka kvaliteten i utbildningen på forskarnivå.
- Aktivt deltagande i seminarieverksamhet skall vara en väsentlig del av forskarutbildningen.
- Samverkan inom universitetet och med andra lärosäten skall vara en naturlig del av verksamheten inom utbildningen på forskarnivå.

- Det åligger handledare och institution att ta initiativ till diskussion om doktorandens vidare karriär under utbildningstiden. Fakulteterna skall ge en realistisk bild av möjligheterna till en fortsatt akademisk karriär och stimulera till kontakter med olika avnämare för att underlätta en övergång till förvärvslivet.

Institutionstjänstgöring

- Institutionstjänstgöring skall vara utvecklande för doktoranden, ha relevans för forskarstudierna och för doktorandens personliga, vetenskapliga och professionella utveckling.
- Doktorandens önskemål att utföra institutionstjänstgöring skall så långt möjligt tillmötesgå.
- Doktoranden skall ges möjlighet till, och uppmuntras, att undervisa inom ramen för institutionstjänstgöringen. Alla doktorander skall ges möjlighet att delta i pedagogiska kurser.

Internationalisering

- Fakulteterna skall aktivt arbeta för att stärka den internationella dimensionen i utbildningen på forskarnivå.
- Universitets ambition är att öka mobiliteten bland doktorander.
- Fakulteterna skall sträva efter att alla doktorander bereds tillfälle att förlägga delar av sin utbildning vid ett utländskt lärosäte, med bibehållen studiefinansiering.
- Fakulteterna skall sträva efter att utveckla gemensamma utbildningsmoment i utbildningen på forskarnivå med lärosäten i andra länder.
- Doktoranden skall ges möjligheter att delta i kurser och konferenser utomlands liksom till medverkan i forskningsverksamhet med deltagande från flera länder.
- En ökad användning av det engelska språket inom forskning och forskarutbildning, inklusive kurser i utbildningen på forskarnivå, skall eftersträvas.

Kvalitetssäkring i utbildningen på forskarnivå

- Goda rutiner för kvalitetssäkring av utbildningen på forskarnivå och dess resultat skall utvecklas.
- Arbetet att främja jämställdhet och mångfald skall genomsyra universitetets organisation och alltid beaktas i utbildningen på forskarnivå.
- Alumniuppföljning bör utvecklas för alla områden.

Organisation och ledningsansvar

Universitetsstyrelsen och rektor har ett övergripande ansvar för att utbildningen på forskarnivå fungerar väl, och för att lagstiftningen, gemensamma lokala regler och denna policy efterlevs.

Vid universitetet finns ett Råd för utbildning på forskarnivå, med representanter för universitetets områden och enheter med utbildning på forskarnivå samt studenterna.

Rådet är beredande organ åt styrelse och rektor. Rådet har att följa upp utbildningen på forskarnivå vid Lunds universitet. Här ingår att ansvara för samordning av kvalitetssäkringen av utbildningen. Rådet är även en mötesplats för universitetsgemensamma samtal kring utbildningen på forskarnivå.

Ansvar för utbildningen på forskarnivå ligger i första hand på fakulteten. Fakultetsnämnderna ansvarar för att utbildningen bedrivs i kvalitetssäkrade former i enlighet med högskolelagstiftningen och Lunds universitets lokala regler, inklusive denna policy, samt för att rättigheter och skyldigheter för alla berörda, främst studerande och handledare, iakttas.

Särskilt utsedda studierektorer med ansvar för utbildningen på forskarnivå skall finnas på fakulteten och/eller institutionen.

Prefekten har som ansvarig för arbetsledning och ekonomi på institutionen ansvar för att utbildningen på forskarnivå fungerar väl.

Universitetet skall upprätthålla en god kontakt med studentorganisationer och doktorandombudsmannen, och samverka i angelägenheter som lämpligen löses gemensamt.

Universitetsstyrelsen har vid sammanträde 2006-06-16 beslutat att ställa sig bakom intentionerna i policyn för utbildningen på forskarnivå såsom de framträder i detta dokument samt uppdragit till rektor att besluta om innehåll i policyn för utbildningen på forskarnivå vid Lunds universitet.

Beslut om denna policy för utbildningen på forskarnivå har fattats av undertecknad rektor i närvaro av förvaltningschefen Peter Honeth, efter föredragning av planeringschef Sten Wennerström. Beredningen av ärendet har utförts av utredare Cecilia Gagné.

Göran Bexell

Sten Wennerström
(planeringsenheten)